

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU ZMIANY
STUDIUUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DĄBROWA

PRACOWNIA PROJEKTOWA SIEĆ I
PAWEŁ ŁUKOWICZ
ul. Gdańska 54/6 85-021 Bydgoszcz

Opracowanie:
Marta Bielawska

Bydgoszcz 2021 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
1.1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2. ZMIANA STUDIUM JAKO UWARUNKOWANIE DLA PROGNOZY	5
2. PRZEDMIOT PROGNOZY	5
2.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.	6
2.2. MATERIAŁY I METODY WYKORZYSTANE DO WYKONYWANIA OPRACOWANIA.	6
2.3. PRZEZNACZENIE TERENU OKREŚLONE W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM.	6
3. DOTYCHCZASOWE SPOSOBY ZAGOSPODAROWANIA, URZĄDZANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENU.....	8
3.1. OPIS DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU I JEGO OBECNEGO PRZEZNACZENIA.	8
4. STAN I ZASOBY ŚRODOWISKA	9
4.1. RZEŻBA TERENU	9
4.2. WARUNKI GEOLOGICZNE I GEOTECHNICZNE.....	9
4.3. GLEBY	10
4.4. KOPALINY.....	10
4.5. KRAJOBRAZ	10
4.6. WODY POWIERZCHNIOWE.....	10
4.7. WODY PODZIEMNE.....	11
4.8. ZASOBY PRZYRODNICZE I ICH OCHRONA PRAWNA.	12
4.9. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU W TYM RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINY I ZWIERZĘTA.....	12
5. DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	12
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU.....	13
7. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU	13
8. MIĘDZYNARODOWE, WSPÓLNOTOWE I KRAJOWE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	13
9. OCENA ZGODNOŚCI DOTYCHCZASOWEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU Z CECHAMI I UWARUNKOWANIAMI PRZYRODNICZYMI.....	14
10. POTENCJALNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZMIANY STUDIUM.....	14
10.1. ZAGROŻENIA DLA GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI.	14
10.2. ZAGROŻENIA DLA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH.	14
10.3. ZAGROŻENIA DLA POWIETRZA.	15
10.4. ZAGROŻENIA DLA ROŚLIN I ZWIERZĄT.	15
10.5. ZAGROŻENIA DLA KRAJOBRAZU.	15
10.6. ZAGROŻENIA DLA KLIMATU.....	16
11. OCENA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ POWSTAWAĆ NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM ORAZ NA TERENACH POZOSTAJĄCYCH W ZASIĘGU ODDZIAŁYWANIA WYNIKAJĄCEGO Z REALIZACJI JEGO USTALEŃ.....	16
12. OCENA OKREŚLONYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, WYNIKAJĄCYCH Z POTRZEB OCHRONY ŚRODOWISKA	16
13. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	16

14. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ MINIMALIZUJĄCYCH I ZAPOBIEGAJĄCYCH W ODNIESIENIU DO PRZEDSTAWIONYCH W PROGNOZIE POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	18
15. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZA-WARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM.....	19
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	19
17. ZAŁĄCZNIKI.....	20

1. Wstęp

1.1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Celem prognozy jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie. Zgodnie z art. 51.2. Ustawy z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko:

- Zawiera - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- Określa, analizuje i ocenia - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- Przedstawia - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych,

w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w niniejszej prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości dokumentu podstawowego. W opracowaniu uwzględniono informacje zawarte w dokumentach planistycznych sporządzonych dla obszaru gminy oraz wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty, raporty i inne dotyczące szerszego obszaru.

1.2. Zmiana Studium jako uwarunkowanie dla prognozy

Rada Gminy w Dąbrowie w dniu 3 grudnia 2020 r. podjęła uchwałę Nr XVIII/131/2020 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa. Dotychczas obowiązujące Studium zostało uchwalone uchwałą Nr XXXI/197/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 r. Rady Gminy w Dąbrowie.

Dokonanie zmian w zapisach studium dotyczy wybranego terenu, a zakres zmian odnosi się wyłącznie do wprowadzenia do ustaleń obowiązującego Studium terenów inwestycyjnych. Podkreśla się, że ustalenia dotyczące pozostałego zakresu studium pozostaną w formie niezmienionej. Należy również wskazać, że wprowadzenie zmian do wybranych, pojedynczych zapisów studium, zarówno w części tekstowej jak i graficznej, zgodnie z § 8.2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jest fragmentaryczną zmianą obowiązującego studium.

Podstawowe znaczenie dla niniejszej Prognozy ma fakt, że została ona wykonana dla zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa. Powyższa geneza i zakres dokonanych zmian jest najważniejszym uwarunkowaniem dla niniejszej Prognozy – niezbędnym dla zrozumienia przyjętej metodologii oraz ograniczenia zakresu prognozy do zmian wprowadzanych w jego ustaleniach. Prognoza odnosi się WYŁĄCZNIE do zmian wprowadzanych w Studium.

2. Przedmiot prognozy

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa, obejmującej obszar określony na załączniku graficznym nr 1 i 2 do uchwały nr XVIII/131/2020 Rady Gminy w Dąbrowie z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. zmiany studium. Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt zmiany studium, który zawiera część tekstową i graficzną.

2.1. Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Mogilnie.

2.2. Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Sprawdzono zgodność zmiany studium z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

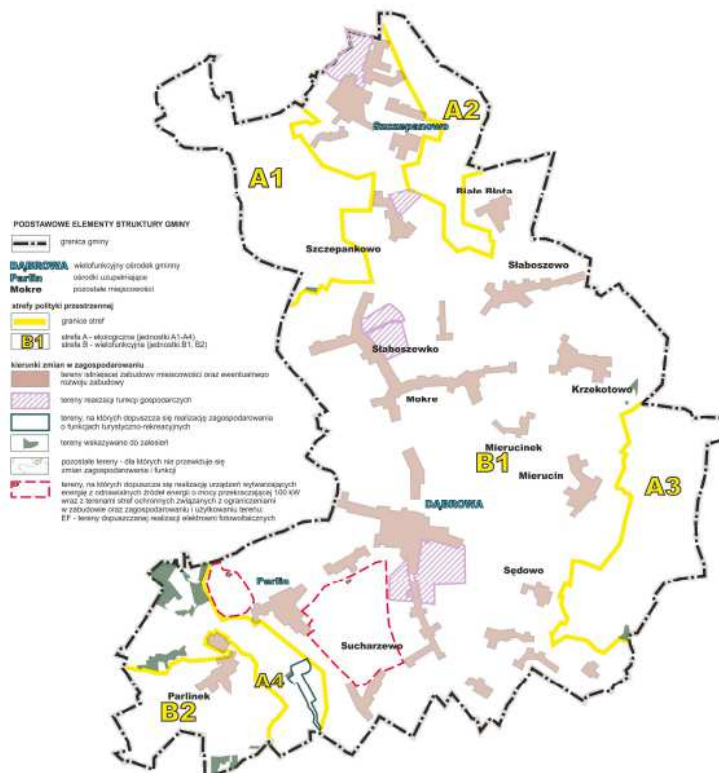
2.3. Przeznaczenie terenu określone w projekcie zmiany studium.

W projekcie zmiany studium wyznaczono na terenie działki o numerze ewidencyjnym 56/1, obręb Dąbrowa, gmina Dąbrowa, powiat mogileński, województwo kujawsko-pomorskie, objętej opracowaniem nowy kierunek zagospodarowania terenu. Dostęp komunikacji kołowej do terenu objętego zmianą studium jest możliwy od południowej strony. Przez północny fragment działki przebiega linia elektroenergetyczna, fragment ten jest nieużytkowany, zadrzewiony oraz położony jest w obniżeniu w stosunku do pozostałej części. Cały teren działki w projekcie zmiany studium oznaczono jako teren realizacji funkcji gospodarczych.

Wprowadzone zostały zatem następujące zmiany w studium:

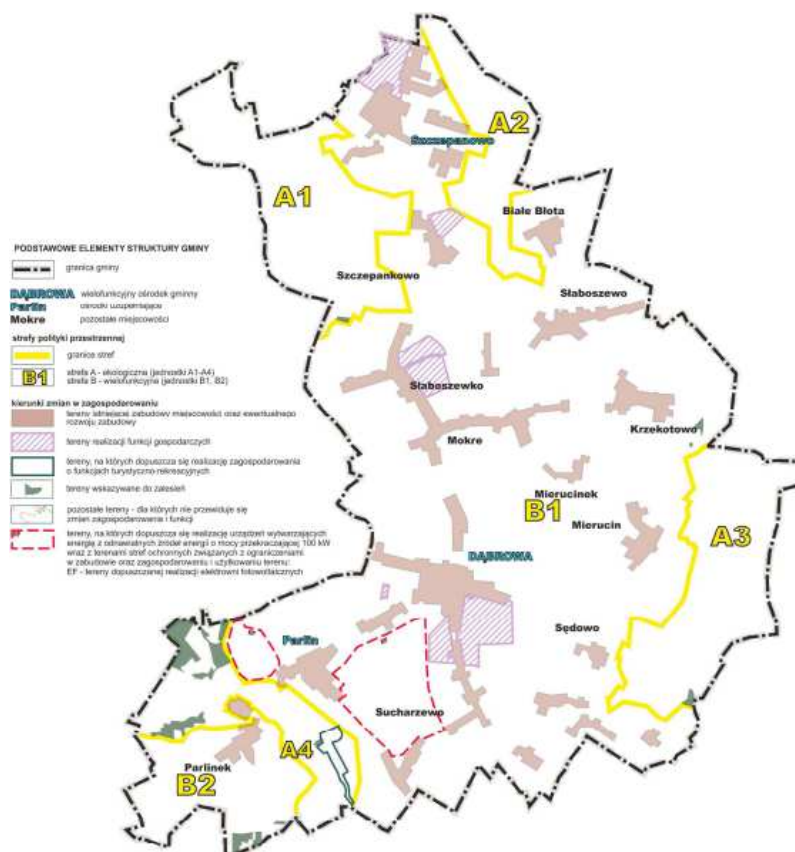
W załączniku Nr 3 do Uchwały Nr XXXI/197/2018 Rady Gminy w Dąbrowie z dnia 5 kwietnia 2018 r. w części UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM wprowadza następujące zmiany:

- 1) w „Uzasadnienie rozwiązań przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrowa” zmienia się rysunek:***

Rys. Podział na strefy planistyczne oraz kierunki przeznaczenia terenu.

na następujący:

Rys. Podział na strefy planistyczne oraz kierunki przeznaczenia terenu.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1. Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Gmina Dąbrowa położona jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie mogileńskim. Sąsiaduje z gminami: Mogilno (powiat mogileński), Janikowo i Pakość (powiat inowrocławski), Barcin, Żnin, Gąsawa (powiat żniński).

Odległość do siedziby powiatu z siedziby gminy wynosi ok. 10 km, przy czym od południowych granic gminy - zaledwie ok. 5 km. Nieduża odległość do Mogilna jest ważnym uwarunkowaniem rozwoju, bowiem miasto to stanowi główny ośrodek zaspokajania różnorodnych potrzeb mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza w zakresie usług ponadlokalnych.

Pod względem fizyczno-geograficznym, gmina leży w strefie wysoczyznowej - jest to w przewadze morena denną fazy poznańskiej. Według podziału fizycznogeograficznego Polski Kondrackiego gmina Dąbrowa leży w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie, w mezoregionie Pojezierze Gnieźnieńskie (315.54).

Gmina pełni funkcje rolnicze. Warunki rozwoju rolnictwa są umiarkowanie korzystne. Należy się spodziewać, że w przyszłości zasadniczy charakter funkcjonalny gminy zostanie utrzymany. Nie należy spodziewać się znacznego wzrostu liczby mieszkańców ani gwałtownego rozwoju działalności pozarolniczych. Należy podkreślić, że w sąsiedztwie gminy dostępnych jest wiele miejsc pracy w zawodach pozarolniczych, więc nie odczuwa się tak silnej presji w kierunku rozwoju gospodarczego (istnieje stosunkowo łatwa możliwość znalezienia pracy w usługach lub przemyśle w pobliżu miejsca zamieszkania, tyle że poza gminą).

Obszar objęty zmianą studium obejmuje działkę ewidencyjną nr 56/1, obręb Dąbrowa. W chwili obecnej teren jest nieużytkowany, a w aktualnie obowiązującym Studium oznaczony jest jako pozostałe tereny – dla których nie przewiduje się zmian zagospodarowania funkcji.

Charakter zagospodarowania analizowanego terenu
(źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>)

Analizowany obszar nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Położony jest na zachód od głównej zabudowy miejscowości Dąbrowa, wśród terenów rolniczych.

4. Stan i zasoby środowiska

4.1. Rzeźba terenu

Omawiany teren jest porośnięty drzewami liściastymi i krzewami, głównie w obniżeniu występującym w północnej części. Na omawianym terenie nie występują ciek wodne. Wysokość bezwzględna w obszarze wynosi średnio 110 m n.p.m.

4.2. Warunki geologiczne i geotechniczne

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują tereny predysponowane do występowania ruchów masowych (osuwisk). Powierzchniowymi utworami geologicznymi występującymi w rejonie obszaru objętego opracowaniem są pisaki oraz piaski ze żwirami (wodnolodowcowe). Biorąc pod uwagę funkcje przewidywane w projekcie zmiany studium warunki geologiczne występujące w rejonie analizowanego obszaru nie powinny powodować utrudnień w możliwości zagospodarowania tego terenu.

4.3. Gleby

Gleby gminy Dąbrowa są glebami o wysokiej przydatności rolniczej. Największy odsetek gleb stanowią płowe, zaliczane do kompleksu 4-tego (żytni bardzo dobry) oraz 5-ego (żytniego dobrego). Wprowadzenie funkcji gospodarczej na terenie działki ewid. nr 56/1 nie wpłynie na pogorszenie stanu gleb. Teren jest nieużytkowany, występują zadrzewiania i zakrzewienia.

4.4. Kopaliny

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

4.5. Krajobraz

Teren objęty opracowaniem znacząco odznacza się na tle terenów rolniczych, nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. W obszarze tym dominuje krajobraz pól uprawnych.

4.6. Wody powierzchniowe

Obszar objęty opracowaniem jest położony w dorzeczu Odry, w Regionie Wodnym Warty. Działka ewid. nr 56/1 położona jest na terenie jednolitej części wód powierzchniowych RW600025188339 Noteć od Małej Noteci do Jeziora Wolickiego. JCWP stanowi silnie zmienioną część wód, ocena stanu jest zła, zagrożoną nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy, dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami. Plany te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym, np. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa czy w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego.

Dnia 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów zatwierdziła, opracowany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Wisły (M.P. 2011 nr 49 poz. 549). Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce,

cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

4.7. Wody podziemne.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: Subzbiornik Inowrocław Gniezno nr 143 oraz Inowrocław –Dąbrowa nr 142.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem występuje wydzielenie jednolitych części wód podziemnych PLGW600043, stan słaby, ryzyko – zagrożona.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

Ramowa Dyrektywa Wodna w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,

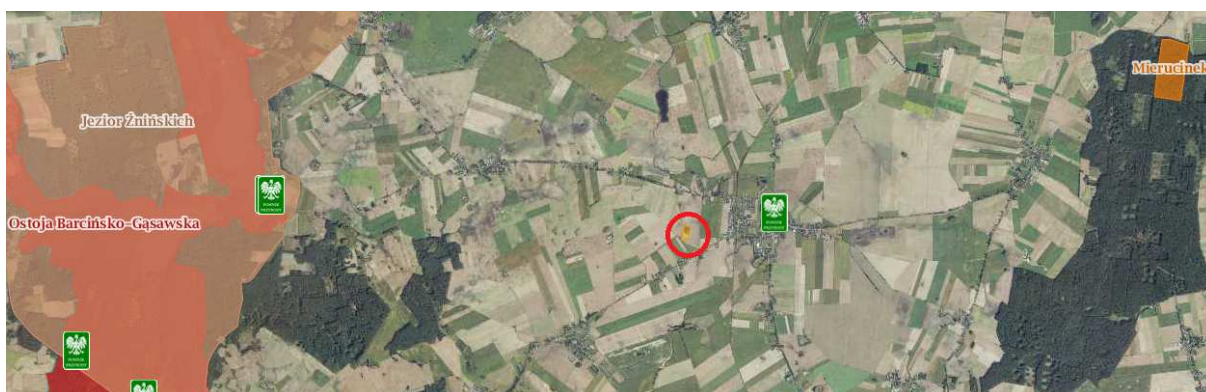
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

4.8. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Obszar objęty opracowaniem nie jest obszarem chronionym przyrodniczo. Najbliżej zlokalizowane obszary podlegające ochronie, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdują się w znacznej odległości od granic terenu objętego opracowaniem i są to:

- Rezerwat Mierucinek – ok. 6,61 km;
- Rezerwat Źródła Gąsawki – ok. 8,80 km;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich – ok. 5,23 km;
- Natura 2000 – specjalny obszar ochrony – Ostaja Barcińsko – Gąsawska – 5,42 km;
- Użytki ekologiczne – najbliższy ok. 8,81 km;
- Pomniki przyrody – najbliższy ok. 1,17 km.

Analizowany obszar na tle terenie mapy obszarów chronionych

Zgodnie z mapą korytarzy ekologicznych w Polsce przez teren obszaru opracowania nie przebiega żaden korytarz ekologiczny.

4.9. Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.

Strukturę przyrodniczą analizowanego obszaru w rejonie przeznaczonym pod zainwestowanie stanowi teren nieużytków. Ze względu na położenie pośród terenów rolniczych obszar stanowić może atrakcyjne miejsce do bytowania fauny, większość jej przedstawicieli może się tu pojawiać przejściowo, wykorzystując omawiany obszar jako obszar odpoczynku.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Stan zachowania środowiska przyrodniczego w obszarze objętym opracowaniem można uznać za zadowalający. Przyjąć należy, że istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W obszarze objętym opracowaniem ustalenia projektu zmiany studium wprowadzają teren realizacji funkcji gospodarczych. W przypadku braku realizacji dokumentu obszar ten będzie użytkowany w dotychczasowy sposób z czym nie będą się wiązały niekorzystne zmiany w środowisku.

Sporządzenie zmiany studium służy opracowaniu zgodnego z nim planu miejscowego. Brak odpowiednich dokumentów często prowadzi do stopniowych przekształceń funkcji terenu poza obowiązującą procedurą uzyskiwania pozwoleń na realizację przedsięwzięć. To utrudnia racjonalne gospodarowanie przestrzenią i zapewnienie właściwej infrastruktury, a w konsekwencji zazwyczaj prowadzi do dodatkowego obciążenia środowiska naturalnego.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku

W obszarze objętym opracowaniem naturalne środowisko stanowi teren nieużytków, porośnięty w północnej części drzewami i krzewami. Okolice natomiast zostały przekształcone przez człowieka – tereny upraw rolnych.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedno z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na małą powierzchnię obszarów objętych opracowaniem, ich otoczenie i odległość od obszarów chronionych, oddziaływanie inwestycji zlokalizowanych na przedmiotowym terenie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące. Wielkość obszaru oraz jego otoczenie powoduje, iż cele ochrony wyższej rangi nie mają tu większego znaczenia.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Analizowany obszar nie był dotychczas właściwie zagospodarowany, w sposób typowy dla obszarów rolniczych, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Obszar ten nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Działka o numerze ewidencyjnym 56/1 obręb Dąbrowa stanowi własność prywatną.

10. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz. Głównym zagrożeniem środowiska związanym z realizacją zmiany studium będzie wycinka drzew, którą należy przeprowadzić w minimalnej skali.

10.1. Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy. Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z terenów rolnych i nieużytków na tereny realizacji funkcji gospodarczych.

10.2. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym. Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych. Skutkiem zanieczyszczeń wód

poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach budowy nowych obiektów może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

10.3. Zagrożenia dla powietrza.

Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

10.4. Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (nadmierna eksploatacja siedlisk, pozbawienie gleby jej naturalnej szaty roślinnej, bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych). Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi. Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie kolejowe, energetyczne oraz zwarta zabudowa.

W rejonie obszarów objętych opracowaniem nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg. Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

10.5. Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej.

10.6. Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywny na klimat.

11. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

W projekcie zmiany studium wyznaczono na terenie działki ewid. nr 56/1 nowy kierunek zagospodarowania terenu – teren realizacji funkcji gospodarczych. Dostęp komunikacji kołowej do terenu objętego zmianą studium jest możliwy od strony południowej.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

12. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska

Projekt zmiany studium w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

13. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.

Obszar objęty opracowaniem nie posiada obowiązującego planu miejscowego, w związku z tym do momentu uchwalenia planu miejscowego zgodnego z ustaleniami studium w obszarze objętym opracowaniem mogą być wydawane indywidualne decyzje o warunkach zabudowy, co może prowadzić do stopniowych przekształceń terenów niezgodnych z funkcjami wyznaczonymi w obowiązujących dokumentach planistycznych. To utrudniałoby racjonalne gospodarowanie przestrzenią i zapewnienie właściwej infrastruktury, a w konsekwencji mogłoby doprowadzić do dodatkowego obciążenia środowiska naturalnego.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu studium i obowiązujących planów miejscowych, zgodnych ze studium. Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planach miejscowych zgodnych ze studium, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentów jakimi są studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia

analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany studium i planów miejscowych sporządzonych zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń studium powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń studium winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Dąbrowa, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione radzie gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji ustaleń studium.

14. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równolegle z pracami nad projektem zmiany studium. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu zmiany studium pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem zmiany studium.

W projekcie zmiany studium, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu zmiany studium.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany studium, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

15. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie zmiany studium. Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano:

- dla obszaru, dla którego w ustaleniach projektu zmiany studium przyjęto nowe rozwiązanie alternatywne może być pozostawienie tych obszarów w dotychczasowym użytkowaniu. Przeznaczenie terenu i zasady jego zagospodarowania określone w ustaleniach projektu zmiany studium są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych, są także zgodne z wnioskami użytkowników terenu.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie zmiany studium. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa, obejmującej obszar określony na załączniku graficznym nr 1 i 2 do uchwały nr XVIII/131/2020 Rady Gminy w Dąbrowie z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. zmiany studium.

Obszar ten nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Działka o numerze ewidencyjnym 56/1 obręb Dąbrowa stanowi własność prywatną. Dostęp komunikacji kołowej do terenu objętego zmianą studium jest możliwy od strony południowej.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia zmiany studium w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia zmiany studium nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu zmiany studium zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w zmianie studium zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń studium zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia zmiany studium zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Ustalenia zmiany studium nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium. Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Przestrzeganie ustaleń zmiany studium, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wypływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

17. Załączniki

1) Oświadczenie autora, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*